

Michał Jędrzejczyk

Zakres czasowy wieloletniej prognozy finansowej jednostek samorządu terytorialnego w świetle dotychczasowych doświadczeń

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio H, Oeconomia 46/3,
261-270

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Wydział Zamiejscowy Prawa i Nauk o Gospodarce w Stalowej Woli, Instytut Prawa,
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

MICHAŁ JĘDRZEJCZYK

*Zakres czasowy wieloletniej prognozy finansowej
jednostek samorządu terytorialnego w świetle
dotychczasowych doświadczeń*

The time range of the local government multi-year financial prognosis
in the light of current experiences

Słowa kluczowe: wieloletnia prognoza finansowa, samorząd terytorialny, planowanie budżetowe

Key words: multiyear financial prognosis, local government, budgetary planning

Wstęp

Wieloletnia prognoza finansowa (dalej: WPF) jest zagadnieniem niezwykle szerokim i problematycznym, stąd tak trudno o rzetelną i jednoznaczną jej ocenę. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest nie tylko stosunkowo krótki okres obowiązywania wieloletniej prognozy finansowej (wszak dopiero możemy mówić o jednym roku jej funkcjonowania), ale także skomplikowana weryfikacja zalet, jak i wad nowego narzędzia finansowego – nieznanego dotąd finansom samorządowym; wieloletnia prognoza finansowa w przeciwieństwie do obecnych wieloletnich planów inwestycyjnych umożliwia spojrzenie na finanse w perspektywie dłuższej niż trzy lata budżetowe. Dlatego też zawarte w tym opracowaniu przemyślenia koncentrują się na problemie zakresu czasowego wieloletniej prognozy finansowej nie tylko w ujęciu teoretycznym, ale także w praktyce wyznaczania granic czasowych wieloletniej prognozy finansowej przyjmowanej przez wybrane jednostki samorządu terytorialnego. Zaznaczyć należy, że zasięg czasowy jest nie tylko istotą i sensem wieloletniego prognozowania, lecz także jego kluczowym

elementem decydującym o spełnieniu zapisanego w ustawie wymogu realistyczności wieloletniej prognozy finansowej. Ponadto słusznym wydaje się, że – po upływie roku stosowania instytucji wieloletniej prognozy – istnieje potrzeba jej naukowej analizy i praktycznej weryfikacji w gospodarce budżetowej jednostek samorządu terytorialnego. Moim zdaniem może to przyczynić się do wykrycia obszarów problemów – finansowych, administracyjnych, politycznych – jakie pojawiają się w planowaniu finansów samorządowych wraz z próbą wyjaśnienia ich przyczyn.

1. Normatywne ujęcie czasookresu obowiązywania wieloletniej prognozy finansowej

Wieloletnia prognoza finansowa jednostek samorządu terytorialnego została wprowadzona do systemu finansów samorządowych na mocy ustawy o finansach publicznych z 2009 r.¹ i była – obok wieloletniego Planu Finansowego Państwa – jednym z zasadniczych celów, których osiągnięcie umożliwiłoby spojrzenie na finanse jednostek samorządu terytorialnego z całkiem innej – wieloletniej – perspektywy czasowej². Wieloletnia prognoza finansowa miała realizować koncepcję stworzenia instrumentu wieloletniego planu finansowego w jednostkach samorządu terytorialnego przyjmowanego w drodze uchwały organu stanowiącego³; instrument ten w założeniu miał spełniać podobne zadania co Wieloletni Plan Finansowy Państwa⁴. Dlatego też nie powinien dziwić fakt, iż wieloletnie prognozowanie bywało utożsamiane z wieloletnim planowaniem, którego znaczenie jest jednak zgoła odmienne, gdyż – jak twierdzą niektórzy autorzy – „plan to dyrektywa, program działania, prognoza natomiast niczego nie nakazuje, zawiera tylko domniemanie co do przyszłości, przewidywanie przyszłego kierunku przemian. Prognoza powinna wskazywać na przesłanki, z których wynika, iż zajdzie określone zjawisko, plan natomiast musi wskazywać na środki, których można i należy użyć, aby osiągnąć pożądane cele”⁵.

Konstrukcja prawna wyznaczająca zakres czasowy wieloletniej prognozy finansowej jest konsekwencją zastosowania trzech odrębnych granic czasowych,

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz.U. nr 157, poz. 1240, ostatnia zmiana Dz.U. nr 257, poz. 1726) dalej: UFP.

² Uzasadnienie do projektu ustawy o finansach publicznych z 2009 r. Druk Sejmowy nr 1181 s. 2.

³ J. Leńczuk, *Wieloletnia prognoza finansowa jednostek samorządu terytorialnego*, [w:] P. Smoleń, (red.), *Administracja publiczna. Ustawa o finansach publicznych*, Warszawa 2011, s. 1013.

⁴ Zob. Art. 103–108 UFP.

⁵ A. Siciński, *Prognozy a nauka*, Warszawa 1969 r. cyt. za: S. Owsiak, *Planowanie budżetowe a alokacja zasobów*, Warszawa 2008 s. 34.

o których mowa w art. 227 UFP.⁶ Stąd też w ujęciu normatywnym okres objęty wieloletnią prognozą finansową obejmuje rok oraz co najmniej trzy kolejne lata. Minimalny wymiar objęty prognozą podlega jednak obowiązkowemu wydłużeniu na czas, na jaki przewiduje się limity wydatków wieloletnich na przedsięwzięcia zamieszczone w załączniku do prognozy. Zasięg ten jest zatem determinowany przez limity wydatków na przedsięwzięcie, którego termin realizacji jest najdłuższy.

Jednakże dodatkową przesłanką rodzącą konieczność wydłużenia podstawowego terminu obowiązywania wieloletniej prognozy finansowej jest czas, na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązania, ujęte w specjalnym dokumencie, jakim jest prognoza długu danej jednostki samorządu terytorialnego. Z drugiej strony trzeba zdawać sobie sprawę, że prognoza kwoty długu jest częścią wieloletniej prognozy finansowej, co oznacza, że to nie cała wieloletnia prognoza finansowa jest opracowywana na okres, na który planuje się spłatę zobowiązań dłużnych, lecz zasada ta dotyczy jedynie wskazanej prognozy kwoty długu⁷. Innymi słowy, jeśli prognoza kwoty długu obejmuje zakres przekraczający ramy czasowe, na które sporządzane są prognozy, o których mowa w art. 226 ust. 1 UFP⁸, to w takim przypadku WPF w podstawowej, niedotyczącej prognozy długu części, nie musi uwzględniać planu dochodów i wydatków na okres przyjęty dla spłacenia prognozowanego długu⁹.

Należy również podkreślić, iż wieloletnia prognoza finansowa, która została przyjęta na minimalny zasięg czasowy (4 lat) podlegać będzie – zgodnie z wolą ustawodawcy – corocznemu odnowieniu, permanentnemu wydłużeniu¹⁰ tak, aby swym zasięgiem zawsze obejmowała przynajmniej rok i trzy następne lata.

Powyższe przepisy z pewnością nie ułatwiają dokonania precyzyjnej wykładni czasookresu obowiązywania wieloletniej prognozy finansowej, a nadto skutecznie mogą „utrudnić życie” organom jednostek samorządu terytorialnego i skłaniać je do prób obejścia przepisów ustawy. Niekiedy też odnieść można wrażenie, że analizując wieloletnią prognozę finansową, mamy do czynienia z wykresami sejsmografu, gdzie krzywa zapisu wyznacza kilkanaście różnych punktów w zależności od tego, ile dana jednostka prowadzi przedsięwzięć oraz ile w związku z tym zaciągnęła kredytów i pożyczek.

⁶ Zob. art. 227 UFP.

⁷ M. Karlikowska i in., *Ustawa o finansach publicznych – Komentarz*, Wrocław 2010, s. 609–610.

⁸ Zob. art. 226 UFP.

⁹ E. Ruśkowski, J. M. Salachny (red.), *Nowa ustawa o finansach publicznych wraz z ustawą wprowadzającą. Komentarz praktyczny*, Gdańsk 2010, s. 719.

¹⁰ J. Leńczuk, *op. cit.*, s. 1018.

Oczywiście taka strategia nie będzie poczytywana za wadę wieloletniego prognozowania, ale tylko w sytuacji gdy na wykresie takim zamieszczone zostałyby dane dotyczące wyłącznie najbliższej przyszłości (na przykład: lat 5), ale nie już lat 74 (tak jak to ma miejsce przy wieloletniej prognozie finansowej Gorzowa Wielopolskiego¹¹). W takim wypadku „punktów na wykresie” będzie co najmniej kilkadziesiąt – a każdy będzie obejmował datę przypisaną do konkretnego przedsięwzięcia – powodując tym samym ogólny chaos i wypaczenie jednej z podstawowych zasad dotyczących finansów publicznych – zasadę ich jawności i przejrzystości¹². Wydaje się, jakby ustawodawca zapomniał, iż wiarygodność prognoz zależy od wielu czynników; jest nim czas – im krótszy horyzont czasowy, tym budowane prognozy będą bardziej miarodajne¹³. Wieloletnia prognoza finansowa konstruowana z pominięciem tej podstawowej zasady – rozsądnego zakresu czasowego – stanie się całkowicie nieczytelna i daleko jej będzie do wymogu realistyczności, który leży u podstaw wprowadzenia do systemu finansów publicznych wieloletniej prognozy finansowej.

Reasumując: wieloletnia prognoza finansowa zawierać może w sobie *de facto* dwa różne zakresy swojego obowiązywania. Zdarzyć się może sytuacja, gdzie, pomimo iż dane określone w art. 226 ust. 1 UFP¹⁴ zostaną objęte minimalnym czteroletnim zasięgiem czasowym, to jednak z racji dłużej trwających przedsięwzięć zostaną one zespolone przez jedną wspólną prognozę – odpowiadającą trwającemu przedsięwzięciu. Skoro zaś prognoza kwoty długu jako załącznik do wieloletniej prognozy przedstawia z reguły zupełnie inny, dłuższy zakres czasowy, to wówczas w jednej prognozie finansowej można dostrzec dwie różne perspektywy czasowe. Nie kwestionując rangi obydwu segmentów prognozy – dotyczącego przedsięwzięć i kwoty długu – nie sposób nie dostrzec problemów związanych nie tylko z nieczytelnością (dublowaniem), ale nawet, w skrajnych przypadkach – z niespójnością samorządowych planów finansowych, nawet w obrębie tej samej wieloletniej prognozy.

2. Praktyka wyznaczania granic czasowych wieloletniej prognozy finansowej

Obecnie stosowana praktyka przyjmowania czasookresu obowiązywania wieloletniej prognozy finansowej w poszczególnych jednostkach samorządu teryto-

¹¹ Załącznik nr 1 – Wieloletnia Prognoza Finansowa – do uchwały nr XXII/236/2011 Rady Miasta Gorzowa Wlkp. z dnia 21 grudnia 2011 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Gorzowa Wlkp. na lata 2012–2086.

¹² Zob. Art. 33–41, UFP.

¹³ A. Zeliaś, *Teoria prognozy*, Warszawa 1997, s. 15, cyt. za: S. Owsiak (red.), *op. cit.*, s. 34.

¹⁴ Zob. art. 226 ust. 1 UFP.

rialnego napawać może niepokojem, głównie ze względu na niezwykle trudny w realizacji ustawowy wymóg realistyczności. Uwagę zwraca choćby okoliczność, iż większość dużych miast w Polsce przyjęła zupełnie od siebie różne pod względem czasowym wieloletnie prognozy finansowe i to w sposób, który pozwala przyjąć tezę, że wieloletnie prognozy finansowe ustalone do poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład danego województwa wzajemnie ze sobą konkurują.

Z uwagi na potrzebę przedstawienia praktycznego kształtowania się zakresu czasowego poszczególnych wieloletnich prognoz finansowych, w poniżej zamieszczonych tabelach zaprezentowałem wybrane wieloletnie prognozy finansowe ograniczone do wieloletnich prognoz finansowych województw oraz miast stanowiących ich stolice.

Tabela 1. Zestawienie wieloletnich prognoz finansowych pod względem okresu ich obowiązywania przyjętych w stolicach poszczególnych województw w roku 2012

Miasto	Zasięg czasowy wieloletniej prognozy finansowej
Białystok	2012–2037
Gdańsk	2012–2040
Katowice	2012–2035
Kielce	2012–2018
Kraków	2012–2052
Lublin	2012–2028
Łódź	2012–2031
Opole	2012–2017
Olsztyn	2012–2021
Poznań	2012–2031
Rzeszów	2012–2039
Gorzów Wielkopolski	2012–2086
Szczecin	2012–2045
Toruń	2012–2042
Warszawa	2012–2033
Wrocław	2012–2041

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań wieloletnich prognoz finansowych przyjętych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego w roku 2011–2012.

Na podstawie powyższego zestawienia można zaobserwować, iż poszczególne miasta wojewódzkie przyjmują granice czasowe WPF według diametralnie różnych reguł. Obecnie żadne miasto wojewódzkie nie uchwaliło wieloletniej prognozy finansowej jedynie na minimalny, czteroletni, okres wynikający z ustawy. Niekiedy też zasięg czasowy WPF jest niezwykle imponujący, tak jak to ma miejsce we Wrocławiu, gdzie WPF przyjęto na 29 lat, tj. od 2012 do 2041 r., następnie w Krakowie, gdzie WPF obejmuje lata 2012–2052. Abso-

lutnym rekordzistą w tym zakresie jest wspomniany już Gorzów Wielkopolski, który zdecydował się na uchwalenie WPF na 74 lat, obejmując okres 2012–2086.

Równie ciekawie pod względem przyjętego okresu obowiązywania wygląda wieloletnia prognoza finansowa uchwalona w poszczególnych województwach, w skład których wchodzi wyżej wymienione miasta.

Tabela 2. Zestawienie wieloletnich prognoz finansowych pod względem okresu ich obowiązywania przyjętych przez poszczególne województwa w roku 2012

Województwo	Zasięg czasowy wieloletniej prognozy finansowej
Dolnośląskie	2012–2024
Kujawsko-Pomorskie	2012–2036
Lubelskie	2012–2029
Lubuskie	2012–2024
Łódzkie	2012–2027
Małopolskie	2012–2027
Mazowieckie	2012–2034
Opolskie	2012–2018
Podkarpackie	2012–2025
Podlaskie	2012–2023
Pomorskie	2012–2026
Śląskie	2012–2020
Świętokrzyskie	2012–2038
Warmińsko-Mazurskie	2012–2030
Wielkopolskie	2012–2033
Zachodniopomorskie	2012–2036

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań wieloletnich prognoz finansowych przyjętych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego na lata 2011–2012.

Odnosząc te informacje do wcześniejszego zestawienia, można zauważyć, iż żadna WPF tworzona dla największych miast w Polsce nie pokrywa się z WPF województw, w skład których wchodzi jako jednostki administracyjne. Wyjątkiem (jeśli można to tak określić) jest Warszawa, która przyjęła okres WPF niemal identyczny co WPF woj. mazowieckiego (różnica dotyczy jednego roku – w pierwotnej wersji te dwie wieloletnie prognozy zostały przyjęte na taki sam okres, tj. 22 lat, niemniej na mocy ostatniej zmiany WPF woj. mazowieckiego została przedłużona do roku 2034, w przeciwieństwie do WPF Warszawy, której końcowa data pozostała na roku 2033¹⁵) oraz Opole, którego wieloletnia prognoza finansowa obowiązuje o jeden rok krócej w stosunku do województwa opolskiego.

¹⁵ Uchwała 191/11 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2011 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Mazowieckiego na lata 2012–2013 r.

Można zatem sformułować kolejną tezę, iż WPF tworzone przez poszczególne samorządy projektowane są pod względem czasowym w całkowitym braku wzajemnego odniesienia. Jakkolwiek wzajemny brak odniesienia poszczególnych WPF oddaje dobrze ideę decentralizacji administracji publicznej, jednak w moim przekonaniu może w takim samym stopniu negatywnie wpłynąć na efektywne zarządzanie środkami publicznymi przez jednostki samorządu terytorialnego. Na potwierdzenie powyższego należy podnieść, że z uwagi na fakt realizowania obecnie większości projektów w ramach współfinansowania środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej, którymi na poziomie samorządu terytorialnego zarządza samorząd województwa – standardem stała się konieczność wzajemnego partnerstwa w ramach danego województwa, gdyż to od decyzji jego zarządu zależy akceptacja propozycji dofinansowania innych samorządów i partnerów społeczno-gospodarczych z regionu¹⁶.

Dlatego, badając problem zasygnalizowany w tytule tego opracowania, warto postawić pytanie, czy WPF przyjęte przez jednostki samorządu terytorialnego w danym województwie nie powinny mieć wspólnego odnośnika, swoistego limitu czasu ujętego na przykład w treści WPF województwa, do którego te jednostki samorządu terytorialnego miałyby obowiązek się stosować? Wydaje się, iż wzajemne odniesienie WPF przynajmniej w obrębie danego województwa (w którym gmina i powiat, tworząc wieloletnią prognozę bezpośrednio, nawiązują do wieloletniej prognozy finansowej „swojego” województwa) może być działaniem pożądanym. Takie podporządkowanie się WPF gmin i powiatów do WPF województwa w zakresie granic czasowych świadczyłoby nie tylko o ważności wzajemnej współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie przyjmowania wspólnej perspektywy finansowej (związanej z realizacją konkretnych zadań publicznych), ale także stanowiłoby również o strategicznym charakterze działań tychże jednostek w celu osiągnięcia wspólnie przyjętych celów ważnych dla danej społeczności – w tym wypadku dla mieszkańców całego województwa. Dodatkowo zaś taka tendencja korespondowałaby z zasadą, że to do właściwości samorządu województwa należy także wytyczenie strategii prowadzenia rozwoju województwa, która odbywa się w ramach współpracy nie tylko z jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego z obszaru województwa i administracją rządową, ale także z innymi województwami, organizacjami pozarządowymi oraz placówkami szkolnictwa wyższego¹⁷.

Konkludując, słuszne wydaje się rozwinięcie poglądu zapisanego w metodyce opracowywania wieloletniej prognozy finansowej przedstawionej przez ministerstwo finansów, postulującej, aby tworzenie prognozy na poszczegól-

¹⁶ B. Mościcki, *Kontrakty podpisane*, „Wspólnota” 2001, nr 26, s. 8.

¹⁷ P. Smoleń, *Podstawy gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego*, [w:] W. Wójtowicz (red.), *Zarys finansów publicznych i prawa finansowego*, Warszawa 2011, s. 119.

nych etapach było ściśle zintegrowane nie tylko z realizowanymi zadaniami, ale także z zamierzeniami inwestycyjnymi jednostki i ich skutkami finansowymi oraz z programami inwestycyjnymi województwa, w skład którego wchodzi¹⁸. Ponadto przyjmowanie WPF we wzajemnym odniesieniu przez jednostki samorządu terytorialnego stanowiłoby wyjście naprzeciw wyzwaniom metropolitarnym, które obecnie w Polsce nabierają wielkiego znaczenia. Jak trafnie zauważa M. Grochowski, ekspansja obszarów metropolitarnych wymaga stworzenia „koalicji dla rozwoju” wyposażonej w odpowiednie instrumenty w celu skutecznego planowania i zarządzania¹⁹. Za takie instrumenty uznać by można właśnie wieloletnie prognozy finansowe, które umożliwiałyby zespolenie wspólnych dążeń mieszkańców danego obszaru w celu osiągnięcia największego rozwoju.

Za trafnością tezy wskazującej na potrzebę odniesienia zasięgu czasowego przyjmowanego przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego wchodzące w skład danego województwa świadczyć może w niektórych przypadkach już sama praktyka lokalna. Na przykład, dla województwa świętokrzyskiego WPF została przyjęta na najdłuższy okres (lata 2012–2038) w porównaniu do innych jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład województwa. Następnie dla powiatu kieleckiego WPF została przyjęta na lata 2012–2016. Miasto Kielce – stolica województwa – przyjęło WPF na lata 2012–2018. Dla pozostałych dwóch największych miast w województwie, tj. dla Ostrowca Świętokrzyskiego i Starachowic okres WPF objęło (dla pierwszego z nich) lata 2012–2023, zaś dla drugiego miasta – lata 2012–2025. Należy podkreślić, iż żaden z 14 powiatów województwa świętokrzyskiego nie przekroczył swym zasięgiem WPF roku 2038 (który jest końcowym rokiem WPF całego województwa).

W związku z powyższym przyjęcie takiej właśnie koncepcji – gdzie przykładowe WPF jednostek samorządu terytorialnego wchodzące w skład województwa świętokrzyskiego – nie przekraczają końcowego okresu obowiązywania WPF województwa, zdecydowanie korzystniej wpłynie na lepszą realizację planów inwestycyjnych prowadzonych w obrębie całego obszaru. Województwo zaś, dysponując największym spektrum możliwości, jest władne przygotować takie informacje, które w sposób najbardziej rzetelny i odpowiedzialny przyczynią się do wzmocnienia pozycji wieloletniego prognozowania, co będzie szczególnie pomocne dla najmniejszych jednostek samorządu terytorialnego, np. dla gmin, które, nie dysponując tak wykwalifikowaną kadrą jak urząd wojewódzki oraz ograniczonymi środkami finansowymi, nie są niekiedy w stanie przygotować „dobrej jakościowo” wieloletniej prognozy finansowej.

¹⁸ *Wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego – metodyka opracowania*, Ministerstwo Finansów, Warszawa 2010 s. 11, <http://www.mf.gov.pl/>, dostęp: 5.03.2012 r.

¹⁹ M. Grochowski, *Samorząd na obszarach metropolitarnych, Raport zadań*, „Samorząd Terytorialny” 2010, nr 6, s. 24–25.

Podsumowanie

Reasumując, słuszne wydaje się zaproponowanie zmian w zakresie projektowania i samego funkcjonowania wieloletnich prognoz finansowych w praktyce jednostek samorządu terytorialnego. Pierwszą – a zarazem najistotniejszą z nich – jest konieczność określenia końcowego okresu obowiązywania wieloletniej prognozy finansowej wyrażonego w drodze przepisu ustawowego. Takie rozwiązanie z jednej strony wzmocni zapisany w UFP wymóg realistyczności prognoz, z drugiej zaś powstrzyma zapędy niektórych jednostek samorządu terytorialnego do wytyczania ich granic na kilkadziesiąt lat do przodu. Ponadto niezwykle ważną, a zarazem wzbudzającą największe kontrowersje kwestią jest postulat wzajemnej współpracy jednostek samorządu terytorialnego przy projektowaniu wieloletnich prognoz finansowych. Współpracy rozumianej także jako konieczność „dopasowywania” się pod względem granic obowiązywania wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego niższego szczebla do okresu wieloletniej prognozy finansowej przyjętej przez województwo, którego są częścią. Pozwoli to – moim zdaniem – na skoordynowanie procesów zarządzania finansami publicznymi na poziomie jednostek samorządu terytorialnego, lepszą absorpcję środków unijnych i wzmocnienie rangi grupowania samorządów terytorialnych w ramy bądź metropolii, bądź związków komunalnych.

Wieloletnia prognoza finansowa, która obecnie doczekała się pierwszych urodzin funkcjonowania w polskim systemie finansów publicznych, stała się niewątpliwie ważnym elementem w procesie zarządzania finansami publicznymi w Polsce. Pomimo wciąż trapiących ją wad w obecnej rzeczywistości gospodarczej nie podlega dyskusji potrzeba, by tworzyć plany finansowe w sposób, który z dostatecznym przybliżeniem umożliwi przewidywanie przyszłych zdarzeń, a zarazem pozwoli w uzasadniony i celowy sposób kierować obecnymi działaniami²⁰. Niemniej aktualne regulacje normujące zakres czasowy obowiązywania WPF nadal są źródłem wielu problemów, które w konsekwencji hamują jeśli wręcz nie niszczą idee wieloletniego prognozowania.

Bibliografia

- Grochowski M., *Samorząd na obszarach metropolitarnych, Raport zadań*, „Samorząd Terytorialny” 2010, nr 6.
- Karlikowska M. i in., *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, Presscom, Wrocław 2010.
- Krupski R. (red.), *Zarządzanie strategiczne. Koncepcje. Metody*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oscara Langego we Wrocławiu, Wrocław 1999, [w:] T. Lubińska (red.),

²⁰ R. Krupski (red.), *Zarządzanie strategiczne. Koncepcje. Metody*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oscara Langego we Wrocławiu, Wrocław 1999, s. 176, [w:] T. Lubińska (red.), *Kierunki modernizacji zarządzania w jednostkach samorządu terytorialnego* s. 276.

- Kierunki modernizacji zarządzania w jednostkach samorządu terytorialnego*, Difin, Warszawa 2011.
- Leńczuk L., *Wieloletnia prognoza finansowa jednostek samorządu terytorialnego*, [w:] P. Smoleń (red.), *Administracja publiczna. Ustawa o finansach publicznych*, Warszawa 2011.
- Lubińska T. (red.), *Kierunki modernizacji zarządzania w jednostkach samorządu terytorialnego*, Difin, Warszawa 2011.
- Mościcki B., *Kontrakty podpisane*, Wspólnota 2001, nr 26.
- Owsiak S. (red.), *Planowanie budżetowe a alokacja zasobów*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2008.
- Ruśkowski R., Salachna J. M. (red.), *Nowa Ustawa o finansach publicznych wraz z ustawą wprowadzającą. Komentarz praktyczny*, Gdańsk 2010.
- Siciński A., *Prognozy a nauka*, Warszawa 1969.
- Smoleń P. (red.), *Administracja publiczna. Ustawa o finansach publicznych*, C.H. BECK, Warszawa 2011.
- Smoleń P., *Podstawy gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego*, [w:] W. Wójtowicz (red.), *Zarys finansów publicznych i prawa finansowego*, LEX a Wolters Kluwers business, Warszawa 2011.
- Wójtowicz W. (red.), *Zarys finansów publicznych i prawa finansowego*, LEX a Wolters Kluwers business, Warszawa 2011.
- Zeliaś A., *Teoria prognozy*, Warszawa 1997.
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, (Dz.U. nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).
- Uchwała 191/11 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2011 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Mazowieckiego na lata 2012–2013 r.
- Uzasadnienie do projektu ustawy o finansach publicznych z 2009 r. Druk Sejmowy nr 1181.
- Wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego – metodyka opracowania*, Ministerstwo Finansów, Warszawa 2010.
- Załącznik nr 1 – Wieloletnia Prognoza Finansowa – do uchwały nr XXII/236/2011 Rady Miasta Gorzowa Wlkp. z dnia 21 grudnia 2011 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Gorzowa Wlkp. na lata 2012–2086.

Summary

The range of time concerning the multiyear financial prognosis planned and performed by units of local government in Poland depends on long term prognosis of debt and the scope of financial ventures. The author states that practical experiences of shaping multiyear local prognosis account for a need to define the upper limit of its duration as well as the necessity of cooperation in the process of designing this type of financial tools in order to support proper management of public funds in local government.